

INKERILÄISTEN VIESTI

7
2012

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Pääkirjoitus	s.3
Inkerin Liitto (1922 – 1944)	s.4
Ministeri Päivi Räsänen tervehdys	s.6
Kansallistunne, kansallisvaltiot ja Euroopan yhtenäisyys	s.8
Lukijapalaute.....	s.12
Uutisia Inkeristä	s.14
Tapahtumakalenteri	s.15

Kansikuva:

Liput liehuivat kansallisarkistossa. Kuva Anne Tuohimäki.

Numero 8/2012 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 25.11. mennessä.

Numero 1/13 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 7.1. mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA

Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Flink
toivo.flink@kolumbus.fi

TOIMISTO

Lehden tilaukset ja
osoitteenmuutokset,
jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänselä 1
00610 Helsinki

Puh. 045 2612 342
Annikki Kelo
Sampo FI51 8000 1200 3063 64
Nordea FI54 1010 3001 0850 26

ILMOITUKSET/€

1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €,
¼ sivu 85€
Kuulinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2012
35 € kotimaahan ja Ruotsiin,
40 € muualle

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja
Toivo Flink
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE

Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilaukset koskevat yhteydenotot
Suomen Inkeri-liitto ry:n
toimistoon, kuten mainittu edellä.

INTERNET

<http://www.inkeriliitto.fi>

PAINOPAikka

Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen
pyydettyäessä

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ

Hallituksen pj. Toivo Iho
Palokunnantie 5 B 19
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIEN RUOTSISSA (Hoitaa lehden tilaukset)

Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton
postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

Toivo Flink

Hyvät lukijat!

Kuluvan vuoden aikana olen pääkirjoituksissani monta kertaa esitellyt juhluvuoden toimintaa. Inkerin Liiton perustaminen Helsingissä 25. syyskuuta 1922 ja lakkauttaminen 19.10.1944 muodostavat ajalliset puitteet sen alkamiselle ja loppumiselle. Kaikkea ei kuitenkaan menetetty. Sodan seurauksena toimintansa lopettanut Inkeriläisten Yhdistys versoi uudestaan 1959, ja samalla alkoi ilmestyä Inkeriläisten Viesti.

On arvokasta, että niin Inkerin Liiton koko toiminnan aikana kuten tänäkin vuonna useita yhteistyötahoja on ollut vierellämme. Nyt on paikallaan arvioida, mitä meille on jäänyt siitä käteen. Eniten minua arveluttaa ja huolettaa Inkeriläisten Viestin tilanne toimintamme kokonaisuudessa. Minusta se on muuttunut jotenkin erikoiseksi, vai onko?

Vaikutta siltä, että varsin moni julkaisumme muutamasta sadasta lukijasta elää siinä uskossa, että lehtemme ympärillä hääriä lukuisia toimittajia. Ne vain ovat kuitenkin tyhjäntoimittajia, koska mielestänne Inkeriläisten Viesti ei ole entisensä, eikä siinä ole teitä kiinnostavaa ja mielekästä luettavaa.

Tilanne on täysin toinen. Lehti on aina julkaisijansa ja lukijoittensa näköinen. Päätoimittajana olen monesti muistuttanut lukijoita aktiivisuuden ja uusien ideoiden tarpeesta.

Olen saanut ns. puskaradion kautta kuulla, että Inkeriläisten Viestistä on monen lukijan mielestä tullut liian akateeminen. Niin varmaan onkin, koska olen pohjimmiltani tutkija. Siksi olen toivonut teiltä lukijoina kannanottoja ja kirjoituksia lehtemme.

Olen alusta alkaen yrittänyt kysyä teiltä, arvoisat lukijat, millaiseksi te haluatte lehtemme nyt ja tulevaisuudessa kehittyvän? Mitä ja miten te haluaisitte muuttaa Inkeriläisten Viestissä? Tyydyttääkö Inkeriläisten Viesti tarpeen yhteisömme äänenkannattajana? Oudointa minulle päätoimittajana on ollut lukijakentän hiljaisuus. Näyttää siltä, että selän takana puhujia riittää, mutta me kun tarvitsemme toimijoita ja tekijöitä.

Jos te katsotte, että pyrkimykseni ja tavoitteeni lehtemme suhteen ovat kohtuuttomia ja vääriä, olen valmis jättämään päätoimittajan tehtävän. Tervetuloa talokoiisiin! ①

Inkerin Liitto (1922 – 1944)

Kansallisarkiston vanhempi tutkijasali täyttyi kiinnostuneista kuulijoista tiistaina 25.9. kun Inkerin Liiton (1922 – 1944) historiikin julkistamista edeltävä seminaari käynnistyi. Salin jyhkeät pilarit ja valtaiset kirja-arkistot ovat huikea näky, joihin ehkä harva on tullut tutustuneeksi.

Tutkijasalissa istuessaan saattoi katsoessaan kunnioitusta herättäviä kirjajhyllyjä, kuulla historian lehtien havinaa ja kuvitella harmaantuneen tutkijan saavan aikaan mahtavan pölypilven kirjoja selatessaan.

Seminaarissa esiintyivät prof. **Martti Häikiö**, dos. **Toivo Flink**, pääjohtaja **Jussi Nuorteva**, johtaja **Ismo Söderling**, pääkonsuli **Olli Perheentupa**, dos. **Lassi Saressalo** sekä pääsihteeri **Jyrki Ijäs**.

Esiintyjien puheenvuorot julkaistaan tässä sekä tulevilla lehdistämme.

Iltapäivällä julkistettiin dos. Toivo Flinkin kirjoittama Inkerin Liiton historiikki Pois nöyrän panta.

Flink on tehnyt suuren työn hakiesaan tietoja Inkerin Liiton toiminnasta, mm Ruotsista, Venäjältä, Virosta ja tietenkin Suomesta. Kansallisarkiston Inkeri arkisto sekä Inkeriläisten sivistyssäätiön ja Suomen Inkeri-liiton arkistot ovat olleet kotimaan tutkimuksissa tärkeitä tiedonlähteinä.

Lauantaina 29.9. pidettiin Sibelius-Akatemian juhlasalissa konsertti, jonka ohjelma alkoi **Leena Joutsenlahden**

paimensoitun soitannalla. Soittu on itse rakennettu, koiranheisipuun oksista valmistettu kaunisääninen huilu tai myös tuohesta tai ruo'osta rakennettu soitin. Näitä soittimia ei siis voi ostaa kaupasta. Leena Joutsenlahti oli Sibelius-Akatemian ensimmäisiä kansanmusiikkiopiskelijoita 1980 luvulla ja hän toimii lehtorina Pakilan musiikkiopistossa ja Sibelius-Akatemian kansanmusiikkiosastolla.

Sibelius-Akatemian Vokaaliryhtye, joka on kuoronjohtajaluokan 16 -jäseninen harjoitus- ja tutkintokonserttien instrumentti, esitti **Arvo Rääkkösen** (1906 - 1978) säveltämiä lauluja.

Kaikkia kuutta laulua johtivat eri opiskelijat vuoron perään ja joissakin lauluisissa soolon esitti yhtyeen oppilas.

Väliajan jälkeen lavalle saapui **Roland Pöntinen**, maailmankuulu, Ruotsissa asuva inkeriläistäustainen pianisti, kamarimuusikko ja säveltäjä joka on esiintynyt lähes kaikilla mantereilla ja on erittäin arvostettu taiteilija.

Pöntisen yli tunnin kestänyt esitys oli aivan huikea, **Couperia**, **Rameauta**, **Beethovenia**, **Straussia**, **Ravelia**, **Chopinia** ja **Sibeliusta** melkein keskeytyksettä. Aivan hengästyttävän hienoa, taidokasta ja tunteellista pianonkäsittelyä. Kuulijakunta istui hievahtamatta ja puhkesi lopuksi valtaisiin suosionosoituksiin. On todella hienoa, että me inkeriläiset voimme sanoa Pöntisestä – meikäläinen. ①

Seminaarin kuulijakuntaa

INKERIN LIITON 90-VUOTISJUHLA, PÄIVÄJUHLA

Inkerin Liiton juhlaviikonloppu päättyi sunnuntaina 30.9. juhlahumalanpalvelukseen Pyhän Sydämen Kappelissa. Pastorit **Arvo Survo** ja **Teemu Haataja** pitivät Inkerin evankelisluterilaisen kirkon kaavan mukaisen messun, jonka kanttorina toimi **Kullervo Puumala**.

Kirkkokahvien jälkeen pidetyssä pääjuhlassa kuultiin sisäministeri **Päivi Räsäsen** tervehdys ja piispa **Aarre Kuukaupin**, teol. tohtori **Pekka Huhtisen** ja arkkitehti **Isto Pihkalan** puheet. Ohessa Päivi Räsäsen puhe.

Sisäministeri Päivi Räsänen tervehdys

Arvoisat juhlavieraat,

Minulla on suuri ilo esittää valtiovallan tervehdys 90 vuotta toimineelle Suomen Inkerin Liitolle. Tietäen sen, miten kovia aikoja nuo vuodet ovat Inkerin kansalle olleet, teen sen suurta kunnioitusta tuntien.

Neuvostoliiton olemassaolon ensimmäiset vuosikymmenet olivat inkerinsuomalaisille armottomia. Vähemmistökansallisuudet lähellä rajaa olivat kansanvihollisia, jotka piti joko suoraan surmata tai lähettää kauas pois kotiseuduiltaan. Harva jos kukaan säilyi julmilta kokemuksilta. Pieni kansa pieneeni entisestään ja hajotettiin pitkin suurta Neuvostoliittoa.

Ahdingon keskellä yhteinen usko kantoi. **Aatami Kuortti** kirjoitti vuonna 1963 kirjassaan Inkerin kirkon yö ja aamu. ”Olisikohan maailmassa toista kansaa, joka rakastaisi kirkkoaan enemmän kuin inkerinsuomalaiset. Mitä ankarammiksi vainot muodostuivat, sitä sankarillisemmin kansa piti kiinni uskonnostaan.” Kelttolainen **Juho Kajava** kertoo muistelmissaan, kuinka vallankumouksen jälkeen alkoi luvatus uskonnonvapauden sijaan mielivaltaiselta tuntunut kirkon, uskovien ja pappien vaino. Ja kuitenkin nuo vuodet olivat hänen mukaansa evankeliumin kannalta ihanaa aikaa. Kun valtio ryhtyi takavarikoimaan ”ajallista mammonaa”, ihmisiä alkoi enemmän kiinnostaa ”katoamattomat aarteet”. Kun kirkon ulkonaiset perustukset alkoivat horjua, tuli näkymätön pyhien yhteys paljon kalliimmaksi, Kajava muistelee. (Kotimatalla-kalenteri 1990, SLEY-kirjat)

Myöhemmin suotuisimmat tuulet alkoivat puhaltaa ja Siperiaan karkotetut pääsivät palaamaan kotiseuduille. Ahkerat ja sinnikkäät inkeriläiset tekivät kaikkensa oman elämäntapansa palauttamiseksi. Siinä heitä yhdisti luja usko Jumalaan evankelisluterilaisissa seurakunnissa, joiden annettiin olla, mutta joita ei hyvällä katsottu. Uskon lisäksi yhteisöä on kannatellut sen vankkumaton kivijalka eli suomen kieli.

Inkeriläiset eivät vain selviytyneet vaikeissa oloissa, vaan myös loivat tavottoman rikkaan kulttuuriperinnön, joka tänäkin päivänä elää varsinkin runoudessa ja musiikissa sekä kirkollisessa perinteessä. Suomalainen kulttuuri on paljosta velkaa Inkerin kansalle, jonka kulttuuripersoonien lista on pitkä. Miten pitkä se olisikaan ollut toisenlaisissa olosuhteissa. Tänä päivänä muistamme kaikkia niitä omaisia, jotka ovat siirtyneet ajasta ikuisuuteen.

Inkerinsuomalaisten suurin yhteisö, noin 30 000 henkilöä perheineen, on nyt Suomessa. Se on seurausta 90-luvulla alkaneesta paluumuutosta. Paluumuutto on herättänyt monenlaisia tunteita inkeriläisyhteisössä. Toisinaan muuttajia pidettiin paremman elämän etsijöinä ja siten jonkinlaisina rivistä lipeäjinä. Toisinaan Suomen valtion paluumuutto-ohjelman katsottiin tekevän lopun Inkerin kansan yhtenäisyydestä ja kulttuurista lopullisesti.

Inkeriläisten kotoutuminen Suomeen on moneen muuhun maahan muuttaneeseen ryhmään verrattuna huomattavasti helpompaa, mutta ei aivan ongelmaton. Kaikille heille Suomi on tuttu entuu-

destaan, toiset ovat pitäneet sitä henkisenä kotimaanaan, toisille se on ollut kuin paratiisi. Sama uskonto, kulttuuri ja kieli ovat edistäneet kotoutumista. Moni on kuitenkin saanut huomata kielitaitonsa riittämättömäksi, mikä on vaikeuttanut varsinkin työllistymistä ja murentanut uskoa tulevaisuuteen. Useimmat ovat tulleet Suomeen perheineen ja monille kotikielikin on ollut venäjä. Perhe on arvokas tuki kotoutumisessa, mutta se voi myös toimia liian kutsuvana turvasatamana, jos kielen opiskelu ei ota sujuakseen. Joka tapauksessa inkeriläiset ovat kotoutuneet hyvin, siinä tukena ovat myös eri tavoin järjestäytyneet aktiiviset inkeriläisyhteisöt eri puolilla Suomea.

Kun ajattelen inkeriläisjärjestöjen moninaistatoimintaa, johon olen saanut vuosien varrella tutustua, rohkenen esittää näkemykseni, ettei inkeriläisyys ole minnekään kadonnut. Eikä tule katoamaan. Yhteisö on tänäkin päivänä vahva. Se on osoittaa jo lukuisten juhlien ja tapahtumien määrä, ponnistelut historia- ja perinnetiedon keräämiseksi ja niin Venäjällä, Suomessa kuin muissa naapurimaissa toimivat inkeriläisten seurakunnat. Toki se on saanut uusia ulottuvuuksia ja siten uskoakseni myös uusia mahdollisuuksia. Uudet kukoistuksenkaudet voivat olla vielä edessäpäin. Haluan tiivistää sanomani teille yhteen lauseeseen: Suomelle inkerinsuomalaiset ovat arvokas voimavara, olivatpa he sitten Suomessa tai Suomen rajojen ulkopuolella.

On ilo, että Inkerin kirkon ja Suomen evankelisluterilaisen kirkon ja lähetysjärjestöjen välillä tänäänkin on molempien osapuolten toimintaa rikastava yhteys.

Kuten piispa **Kuukauppi** on todennut: ”Tänään jos koskaan, kirkoissa ympäri maailmaa eletään suuren jännityksen ja murrosajan keskellä. Siksi tarvitaan yhteistyötä. ”On aikoja ja tilanteita, joissa voimme vuoroin vastata pyyntöön ”Tule ja auta meitä.”

Luen lopuksi otteen evankeliumiyhdistyksen saarnaajana toimineen **Simo Penhasen** 1930-luvulla vankilasta lähettämästä kirjeestä: Rakas veljeni! Jumalan rauhaa! Rauhan toivotuksella tervehdin Sinua ja kaikkia ystäviä täältä Siperian korvesta...Jumalan armoon saamme joka päivä turvautua. Tulkoon tämän uskon tunnustuksemme tähden vankeudet, vihat, vainot, maanpakolaisuus ja vaikka itse kuolemakin, niin vähätpä siitä. Sillä näin sanoo Pyhä Henki: ”Muistakaa entisiä päiviä, jolloin te valistetuiksi tultuanne kestitte monet kärsimysten kilvoitukset, kun te toisaalta olitte häväistysten ja ahdistusten alaisia, kaikkien katseltavina, toisaalta taas tulitte niiden osaveljiksi, joiden kävi samalla tavalla. Sillä vankien kanssa te olette kärsineet ja ilolla pitäneet hyvänänne omaisuuden ryöstön, tietäen, että teillä on parempi tavara, joka pysyy”.

Lämpimät onnentoivotukseni ja kiitokseni 90-vuotista merkkipäiväänsä juhlivalle Inkerin Liitolle. Olette tehneet mitaamattoman arvokasta työtä inkeriläisen identiteetin ja kulttuuriperinnön säilyttämisessä ja ylläpitämisessä. ①

Kansallistunne, kansallisvaltiot ja Euroopan yhtenäisyys

Professori Martti Häikiö

25.9.2012

Inkerin Liiton juhlaseminaarissa pidetty puhe.

Arvoisa pääjohtaja

Hyvät inkerinsuomalaisen kulttuurin ja perinnön ystävät

Haluan aluksi esittää lämpimät kiitokseni dosentti Toivo Flinkille ja kaikille hänen kanssaan työskennelleille tämän seminaarin ja näiden juhlien järjestämisestä. Toivo on tehnyt suurta työtä inkeriläisyyden, inkerinsuomalaisuuden ja suomalaisuuden kulttuurisen identiteetin ja sen historiallisten vaiheiden selvittämisessä. Inkerinsuomalaiset ja heidän ystävänsä Suomessa ja muissa maissa ovat yhdessä ja erikseen rikastuttaneet monin tavoin suomalaisuutta ja eurooppalaista kulttuuria.

Suomi valmistautuu viettämään valtiollisen itsenäisyytensä 100-vuotisjuhliin. Ensi vuonna on tarkoitus käynnistää juhlien valmistelu. Valmisteleavassa toimikunnassa oli esillä ajatus siitä, että juhla pitäisi ulottaa useamman vuoden ajalle ja kattaa useampi näkökulma. Valmisteleavan toimikunnan ehdotus löytyy valtioneuvoston kanslian nettisivulta <http://vnk.fi/julkaisut/listaus/julkaisu/fi.jsp?oid=359324>

Otan tässä esille nyt yhden mielestäni olennaisen näkökulman: kansallistunteen, kansallisvaltiot ja Euroopan yhtenäisyyden. Mitä kansallistunne, kansallinen identiteetti, on suomalaisuuden näkökulmasta ollut ja mitä se on ehkä tänään?

Historiassa on tarkasti mitattavia ja luotettavasti kuvattavia ilmiöitä kuten talous ja kronologia eli tapahtumien ajallinen järjestys. Mutta historiassa on myös vaikeammin mitattavia ja kuvattavia ilmiöitä kuten aatteet, syysuhteet ja luonteet. Me voimme antaa täysin objektiivisen kuvan esimerkiksi vuoden 1919 Versaillesin rauhansopimuksen sisällöstä, mutta sopimuksen synnyn ja varsinkin seurausten yksiselitteisen objektiivinen kuvaaminen on huomattavasti vaikeampaa. Kansallinen identiteetti ja kulttuuri kuuluvat jälkimmäiseen ryhmään. Niitä ei ole mahdollista määritellä kaikkia tyydyttävällä tavalla.

Hajoavia imperiumeja

- Ruotsi: Norja
 - Venäjän imperiumi: Suomi, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Ukraina, Valko-Venäjä, Tšekkoslovakia, Transkaukasian liittovaltio (Armenia, Georgia ja Azerbaidžan), Tannu-Tuva
 - Häivalta-Unkari: Itävalta, Unkari, Puola, Tšekkoslovakia, Jugoslavia
 - Saksa: Puola, Danzig, Memel
 - Iso-Britannia: Irlanti
 - Ottomaanien valtakunta: Turkki
- Martti Häikiö

MONIKANSALLISET IMPERIUMIT

Kun katsomme tarkemmin vuoden 1919 Eurooppaa, näemme siinä monien suurten kehityslinjojen risteyskohdan. Osa tuon käänteeseen tapahtumista on selviä, osa sitäkin epäselvempiä. Selvä tosiasia on esimerkiksi imperiumien romahtaminen.

Ensin Norja irtosi Ruotsista vuonna 1905 ja Ruotsista tuli lopullisesti nykyisen kokoinen. Tosin Ruotsi yritti Suomen vapaussodan ja kapinan aikaisen sekasorron varjolla keväällä 1918 valloittaa Ahvenanmaan siinä kuitenkaan onnistumatta.

Venäjän imperiumi hajosi, Itävalta-Unkarin imperiumi hajosi, Ottomaanien imperiumi hajosi, Saksan imperiumi hajosi, Iso-Britannia hajosi.

Ydinkysymys on, miksi imperiumit hajosivat? Miksi syntyi monia pieniä kansallisvaltioita? Kumpi oli syy ja kumpi seuraus? Hajottiko kansallisuusate nämä monikansalliset imperiumit? Vai hajosivatko imperiumit muista syistä, esimerkiksi suursodan seurauksena, tuon järjettömän ja teknologian kehityksen myötä äärettömän tuhoisan, ensimmäiseksi maailmansodaksi myöhemmin nimetyn katastrofin uuvuttamina?

Suomen kanssa samaan aikaan itsenäistyneitä valtioita 1917

Transkaukasian liittotasavalta (Azerbaidžan, Georgia ja Armenia)	28.2.1917
Puola (perustuslaki hyväksyttiin 1921)	30.3.1917
Kaukasuksen vuonistoalueiden asukkaiden Unioni (Dagestan, Ossetia, Kabardia, Abhasia)	Toukok. 1917
Suomi	6.12.1917

Marthti Häkkinen

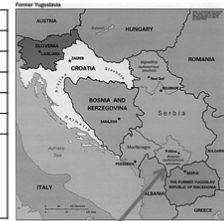
Saksan ja Neuvostoliiton toteuttama Puolan jako 1939

Imperiumien sisällä oli kehittynyt jo 1800-luvun alkupuolelta lähtien voimakas kansallisuusate. Sen kantavana ajatuksena oli, että kieleen ja omaan historiaan nojaavat ihmisyyhteisöt muodostavat kansakunnan ja kansallisvaltiot ovat historian keskeisiä subjekteja. Kansallistunne valtiota muodostavana tekijänä alkoi saada johtavan osan. Siihen saakka muun muassa yhteisellä uskonnolla ja johtavilla sotapäälliköillä kuten kuninkailla oli ollut paljon suurempi vaikutus.

Suomen kanssa itsenäistyi useita valtioita. Niille oli ominaista hyvin voimakas kansallistunne, pyrkimys suvereenin valtion muodostamiseen.

Suomen kanssa samaan aikaan itsenäistyneitä valtioita 1918

Ukraina	22.1.1918
Liettua	16.2.1918
Viro	24.2.1918
Georgia	toukok. 1918
Tšekkoslovakia	24.10.1918
Latvia	18.11.1918
Jugoslavia (v:een 1929 Serbian, Kroatian ja Slovenien kuningaskunta)	1.12.1918

Marthti Häkkinen

Kosovo 17.2.2008

Kansallistunne ja sen myötä pyrkimys oman valtion muodostamiseen ovat edelleen voimakas Eurooppaa muovaava tekijä. Olemme kokeneet Tšekkoslovakian jakautumisen kahdeksi valtioksi, olemme nähneet Jugoslavian hajoamisen moneksi valtioksi, ja uusien valtioiden muodostumisprosessin viimeksi Kosovossa. Skotlannissa järjestetään kansanäänestys itsenäistymisestä todennäköisesti kahden vuoden kuluttua syksyllä 2014. Eikä ole mahdotonta, että Katalonia lähtisi samalle tielle irrotakseen Espanjasta.

Suomen kanssa samaan aikaan
itsenäistyneitä valtioita 1919-1922

Valko-Venäjä	1919
Unkari	1919
Memel	1919
Danzig	1919
Tannu-Tuva	1921
Irlanti (1916)	1921, 1937
Turkki	1922

Martha Haikio

Kansallistunne oli johtava voima Euroopassa vuosina 1917-1922. Tähän taustaan liittyy myös Inkerin kulttuuriautonomia. Voidaan kysyä, oliko inkerinsuomalaisten kulttuuriautonomia vanhan maailman maininki. Se oli vielä Venäjän vallan aikana varsin onnistunut yhdistelmä suomalaisuutta, omaleimaista paikallisuutta ja suurvallan avaria näköaloja ja mahdollisuuksia. Sitten se joutui ahtaiden kansallisvaltioiden rikkomien rajojen pirstomaksi. En kuitenkaan mene tähän aiheeseen lähemmin, koska sitä käsitellään tämän seminaarin muissa esityksissä.

Monikansalliset imperiumit olivat pysyneet koossa pitkälti sen ansiosta, että niissä tunnustettiin eri kansojen kielten ja kulttuurien ja identiteettien moninaisuus. Vanhoista imperiumeista parhaiten ovat yhteytensä entisiin alusmaihinsa säilyttäneet ne, joiden vallankäyttö tunnusti jo varhain erilaisten kulttuurien ja identiteettien voiman ja nojasi kansallisten eliittien tukeen. Lojaalisuus ostettiin lahjomalla, viroilla, arvonimillä, kunniamerkeillä, etuoikeuksilla aivan kuten Aleksanteri I osti Suomen eliitin lojaalisuuden vuoden 1809 valloitus sodan jälkeen. Monet pitävät muuten sitä vieläkin jotenkin keisarin henkilökohtaisen liberaalisuuden ja jalomielisyyden ilmauksina eivätkä näe, että jokainen menestyk-

sellinen imperiumi on rakentanut valtansa juuri tällä tavoin.

Suomen autonominen asema Venäjän valtakunnassa säilyi niin kauan kun Venäjän keisarikuntaa hallittiin kulttuurien erilaisuus tunnustaen. Konflikti Suomen asemasta syntyi vasta, kun Venäjästä ryhdyttiin tekemään kansallismielistä yhteisvaltiota, venäjän kielelle ryhdyttiin antamaan muut kielet syrjäyttävää erityisasemaa ja venäläiselle kulttuurille ryhdyttiin antamaan muut kulttuurit sivuun tuntemaa ylivaltaa.

Pienten valtioiden Eurooppa, joka syntyi ensimmäisen maailmansodan jälkeen, oli siinä mielessä epärealistinen, että sodan tuloksena kaksi suurta kansallisvaltiota, Venäjä ja Saksa, oli lyöty ja nöyryytetty ja ne janoivat vanhan suurvalta-asemansa palauttamista.

Euroopan suuri kysymys tänäkin päivänä on, miten pienet kansakunnat ja valtiot voivat elää ja kehittyä turvallisesti ilman pelkoa suurvaltojen valloituspyrkimyksistä.

DIKTATUURIT KOMMUNISMI JA NATSISMI

Eurooppaan syntyi ensimmäisen maailmansodan jälkivaiheissa kaksi diktatorista ideologiaa: kommunismi ja natsismi. Niille oli yhteistä suurvalta-aseman palauttamiseen tähdännyt uusimperialismi ja demokratian syrjäyttävä diktatuuri. Kumpikin pyrki väkivaltaisoin keinoin yhtenäisvaltion luomiseen. Pienemmät kulttuurit ja kansat oli raivattava tieltä tai alistettava herrakansan palvelijoiksi. Yksilön vapauksilla ei ollut mitään painoa kummassakaan valtiossa.

Valitettavasti myös monissa pienemmissä vasta itsenäistyneissä maissa demokratia ja ihmisoikeudet saivat väistyä

kansalliseen yhtenäisyyteen vedonneen puoli- tai koko diktatuurin tieltä.

Myös Suomessa ja suomalaisten keskuudessa vallankumouksen ja diktatuurin opit ja aatteet saivat jalansijaa. Suomessa kevään 1918 sosialistinen kapina maksoi 36 000 ihmisen hengen ja rajan takana ihmisiä vainottiin heidän suomalaisuutensa takia.

Yksi suuri aate vuonna 1919 oli sosialismi. Se ei lähtenyt kielestä eikä kansallisuudesta, vaan omistussuhteista ja niihin nojaavasta luokkateoriasta. Inkerinsuomalaisuus joutui Venäjällä sekä ahtaan kansallisuustulkinnan että diktatorisen sosialismin jalkoihin.

Kansallinen identiteetti oli inkerinsuomalaisten kokemien vainojen ja karkotusten perustana. Kohtelun perusteena eivät olleet yksittäisten ihmisten teot tai ajatukset, vaan heidän identiteettinsä, eikä sekään heidän oman määritelmänsä, vaan viranomaisten lyömän leiman perusteella. Tässä liikutaan ihmisoikeuksien syvimässä ytimessä.

Kirjailija Sofi Oksasen teosten saama huomio selittyy hyvin pitkälle paitsi niiden kirjallisten ansioiden myös sen tosiasian tunnustamisen kautta, että Neuvostoliiton ja kommunismin ihmisoikeuksia polkeva käytäntö oli yhtä paha kuin Natsi-Saksan. Suomettumisen pitkän varjon aikana Neuvostoliiton rikoksia mitattiin Suomessa eri mittareilla kuin Natsi-Saksan.

EUROOPAN UNIONIN YHTENÄISYYS

Identiteetti rakentuu yhteisestä traditiosta, omista kokemuksista, uusista vaihteluista ja muuttuvan ympäristön asettamista tarpeista ja mahdollisuuksista. Jos ajatellaan suomalaista identiteettiä

tänään, on sen kovana ytimenä edelleen oma kieli ja oma ainutkertainen historia. Suomalainen joka ei puhu tai edes ymmärrä suomea tai ruotsia tai saamea eikä tunne lainkaan Suomen historiaa, joka poikkeaa olennaisesti kaikista naapurimaista, on vailla suomalaista identiteettiä. Hän voisi yhtä hyvin elää ja olla missä tahansa muussa maassa.

Olen pitkään pohtinut nykyisen Euroopan integraation ja kansallisuusaatteen välistä yhteyttä. Kansallisuusaate jäi voittoa monikansallisista imperiumeista sata vuotta sitten. Onko mahdollista, että nykyinen Euroopan Unioni on löytänyt ja kykenee säilyttämään toimivan tasapainon yhtäältä ylikansallisen päätöksenteon ja integraation ja toisaalta kansallisten identiteettien välillä.

Vuosien 1988 jälkeiset kokemukset Euroopassa osoittavat, että kaikkein tärkeintä on ihmisten vapaa liikkuvuus ja sananvapaus. Mikään kulttuuri, ei kansallinen tai ylikansallinen, ole aitoa eikä elinvoimaista ellei se perustu ihmisten vapaaehtoiseen yhteistoimintaan.

Euroopan Unionin rakentamisen tärkein piirre on vapaaehtoisuus. Kansallisvaltiot ovat tehneet keskenään vapaaehtoisesti sopimuksia yhteistoiminnasta. Niin kauan kuin on aito mahdollisuus myös irrota näistä sopimuksista, se on helppo hyväksyä. Tätäkin tärkeämpää on kuitenkin kansalaisten yksilöllinen vapaus liikkua, vaihtaa paikkakuntaa, aluetta ja maata.

Vaarana on sellaisen kansallistunteen voimistuminen, joka alkaa polkea ja rajoittaa ihmisten vapauksia. On täysin selvää, että kansallistunne voimistuessaan saa valtaansa myös suuret valtiot. Suurvaltojen itsekkäiden pyrkimysten määrittelemä Eurooppa ei ole koskaan ollut turvallinen pienille kansoille ja niiden kansalaisille. ①

Lukijapalaute

Kysymys Suomen Inkeri-liiton puheenjohtajalle ja Inkeriläisten Viestien päätoimittajalle Toivo Flinkille.

Viestissä no 5 – 6 oli pääkirjoitus, jossa kauniisti kirjoititte Suomen Inkeri-liiton 90 vuoden iästä. Etsin tietoja, missä ja milloin juhlat pidetään. En löytänyt. Olessani 29.9. Sibelius-Akatemian järjestämässä Inkeriläisessä illassa, selvenikin, että kyse onkin yhdestä 90-vuotisjuhlien tapahtumasta. Upeaa ohjelmaa oli nauttimassa kourallinen juhluvieraita. Meitä inkeriläispiireistä tuttuja inkeriläisiä ei ollut montakaan. Liiton jäsenistö pidettiin näistä bileistä pimennossa.

Sain konsertissa tietää seuraavana päivänä olevasta juhlahjelmanpalveluksesta ja 90-vuotispääjuhlasta, jotka molemmat pidettiin Pyhän Sydämen kappelissa. Sielläkin oli runsaasti arvovieraita ja järjestävän kappelin edustajia, mutta Inkeri-liiton jäsenistö melkein puuttui, ku-

ten myös puheenjohtaja Toivo Flinkkin. Kun Venäjän vieraat halusivat antaa liitolle syntymäpäivälahjan ja kutsuivat Toivo Flinkiä paikalle, häntä ei löytynyt, eikä ketään muutakaan liiton hallintoon kuuluvaa henkilöä, joka olisi voinut ottaa lahjan vastaan.

Kun kuoro oli laulanut kaksi Mooses Putron laulua ja juhlapuhujat ministeri Päivi Räsästä myöten olivat pitäneet puheensa, oli kiitosten aika. Niitä antoivat vain esiintyjät toinen toisilleen.

Toivon, että puhallettaisiin kaikki yhteen hiileen. Miksi te puheenjohtajana hajotatte rivejä ettekä yhdistä? Miksi halusitte viettää 3-päiväiset juhlat salassa liiton jäseniltä?

Hertta Sirkiä

sydänjuuriaan inkeriläisyyden puolesta taistelija, lehden pitkäaikainen tilaaja

VASTAUS HERTTA SIRKIÄLLE

Arvoisa **Hertta Sirkiä!**

Inkerin Liiton 90-vuotisjuhlaseminaari pidettiin allekirjoittaneen ja Suomen Inkeri-liiton hallituksen aloitteesta Kansallisarkistossa 25. syyskuuta 2012. Juhlan järjestäjinä toimivat liiton lisäksi Kansallisarkisto, Siirtolaisuusinstituutti, Kotiseutuliitto, Kansanopistoliitto, Sibelius-akatemia ja Suomen Evankelis-luterilainen yhdistys SLEY.

Juhlallisuuksia suunniteltaessa Suomen Inkeri-liiton hallituksen ja johtokunnan kokouksissa lähdettiin siitä ajatuksesta, että näin merkittävä tapahtuma tarjoaa mahdollisuuden nostaa Inkerin suomalaisuuden arvostuksen uudelle tasolle. Näin päädyttiin kutsuvierasseminariin.

Juhlaseminaari pidettiin Kansallisarkiston vanhassa tutkijasalissa. Se antoi ta-

pahtumalle juhlat puitteet, mutta asetti rajoituksensa. Saliin mahtuu noin sata henkeä. Iloksemme se oli täynnä.

Lehtemme edellisen numeron ilmestyessä seminaariohjelma oli vielä kesken-eräinen. Tämä on valitettava tosiasia ja julkaisuaikataulun sanelema este. Tästä syystä ”liiton jäsenistö pidettiin näistä bileistä pimennossa”, kuten Te asian olette ilmaissut.

Koska juhlatapahtuman idea oli allekirjoittaneen, niinpä olen itse hoitanut lähes kaikki yhteydet sekä järjestäjätahoihin että ohjelman yksityiskohtien sovittelemiseen. Tämän lisäksi olen kirjoittanut Inkerin Liiton historiikin. Sen julkistamistilaisuus pidettiin seminaarin ohjelman yhteydessä. Tämä siis seminaarista.

Juhlakonsertista on ilmoitus Helsingin

Sanomissa, myös juhlijumalanpalveluksesta tiedotettiin. On harmi, että tämä tieto tavoitti vain osan Suomen Inkeri-liiton jäsenistä. Oletin, että inkerinsuomalaisuudesta huolta kantavat ja tapahtumista tietoiset olisivat viestittäneet toinen toisilleen. Tiedon jakaminen ei olisi paljoa vaivaa vaatinut.

Me järjestäjinä teimme parhaamme. Tulee muistaa, että koko tapahtuma hoidettiin vapaaehtoistyöllä. Kun ensi vuonna tulee kuluneeksi 150 vuotta Kolppanan seminaarin perustamisesta, tapahtuman uudet järjestäjät, Hertta Sirkiä heidän mukanaan, osaavat varmasti hoitaa tilaisuuden niin, ettei kenelläkään, myös hänellä itsellään, jää moitteen sijaa.

Mitä tulee juhlijumalanpalvelukseen Pyhän Sydämen kappelissa, olin läsnä. Ilmoitin jo ennen tapahtuman alkamista kappelin pastori Teemu Haatajalle, että joudun poistumaan kesken tapahtuman, koska olin pitämässä huolta Ruotsin Inkerin liiton vieraista. Vein näet heidät lentokentälle. Lentokone kun ei odota. Juuri

tämän vuoksi pastori Haataja otti vastaan Inkerin piispa Aarre Kuukaupin lahjan Suomen Inkeri-liitolle. Kun ministeri Päivi Räsänen esitti valtiovallan tervehdyksen, muuten pyynnöstäni, olin paikalla. En mennyt välittömästi kiittämään häntä, koska juhlan ohjelma oli pastori Teemu Haatajan laatima, eikä minulla ollut syytä puuttua siihen.

Mikäli ”sydänjuuriaan inkeriläisyyden puolesta taistelijana” arvoisa Hertta Sirkiä on sitä mieltä, että toimintani Suomen Inkeri-liiton puheenjohtajana juhlatapahtuman valmisteluissa, Inkeriläisten Viestin toimittajana ja yleisemminkin ei ole ”yhteen hiileen puhaltamista”, vaan on turmiollista yhdistyksellemme, toivon, että Te tämän luettuanne, saavutte lähimpään syyskokoukseen marraskuussa ja otatte liiton puheenjohtajuuden hoidettavaksenne. Luovutan sen Teille mielelläni.

On ilo huomata, että joukostamme löytyy kantaaottavia ja vapaaehtoistyöhön innolla tarttuvia liiton jäseniä.

*Kunnioittavasti
Toivo Flink
puheenjohtaja
Suomen Inkeri-liitto*

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina, marraskuun 17. päivänä 2012 klo 14.00

Karjalatalolla, Inkeri kodissa
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Kokouksessa käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrätyt asiat.

Äänivaltuutettuja ovat v. 2012 jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat maksaneet v. 2012 jäsenmaksunsa.

Hallitus

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

KIELIOPETUKSEN LUKUVUOSI ALKANUT

Inkerin Liitolla ei ole tärkeämpää tehtävää kuin opettaa suomea. Kielitaitohan on suomalaisidentiteetin paras suojelija.

Syyskuussa järjestöllämme alkaa kieliopetuksen lukuvuosi. Joka lukuvuotta edeltää aikamoinen järjestelytyö, pitää mainostaa koulutusta, saada tätä varten vuokratilat, sopia työtehtävistä kieliopettajien kanssa, täytyy pitää ilmoittautuvien nimilista ja tiedottaa heille opiskelun alkupäivästä ja -ajasta. Tähän työhön osallistuu Pietarin Inkerin Liiton (PIL:n) koko henkilökunta.

Lukuvuonna 2012-13 Pietariin perustetaan 5 kieliryhmää, niistä yksi jatkokurssin ryhmä. Palveluna Suomen maahanmuuttovierastolle kaupungissa järjestettiin kieliopetus myös 6 paluumuuttovalmennusryhmässä. Tulevat paluumuuttajat ovat saaneet opiskella Pietarin suomalaisen koulun mukavissa tiloissa. Vielä yksi paluumuuttovalmennusryhmä tulee toimimaan Hatsinassa. Paluumuuttovalmennus-ryhmiä tänä vuonna on huomattavasti vähemmän kuin viime vuonna, jolloin niitä oli 10.

LARIN PARASKEN MUISTOLAATA MÄKIENKYLÄSSÄ

Tunnetuin inkeroinen runonlaulaja Larin Paraske syntyi joko vuonna 1833 tai 1834 Pohjois-Inkerin Mäkienkylässä lähellä Lempaalaa. Orvon kohtaloa ja köyhyyttä kokenut Paraske lauloi vanhoja kalevalamittaisia runoja ja keksi omia uusia lauluja. Kansanrunoutta keränneen Adolf Neoviuksen avulla hänestä tuli tuttu runonlaulaja myös Suomessa. Larin Parasken elämäntaival päättyi tammikuussa 1904.

25. elokuuta 2012 Mäkienkylä sai Larin Parasken muistolaatan. Se valmistui Inkerin kulttuuriseuran aloitteesta ja yhdistyksen rahoituksella. Puheenjohtaja Helena Miittisen mukaan seura tukee Inkerinmaan vähälukuisten kansojen inkeroisten ja vatjalaisten perinnekulttuuria projektitoiminnan puitteissa. Muistolaadan avajaisissa Larin Parasken jälkeläinen, näyttelijä Eeva Litmanen lausui kappaleen runonlaulajan rajattomasta perinnöstä.

Avajaisiin osallistui toistakymmentä Suomesta tullutta sekä allekirjoittanut Inkerin Liiton edustajana. Tilaisuus herätti jonkin verran paikallisten kiinnostusta.

Muistolaatta kiinnitettiin kyläkaupan seinään, tohtori Miittinen on jättänyt kaupan omistajalle Parasken muotokuvan ja mapin venäjänkielistä perusaineistoa Mäkienkylän tunnetuimmasta lapsesta.

Helena Miittinen ja Eeva Litmanen muistolaadan avajaisissa. Valokuva W.Kokko.

YHDEN RIVIN UUTISIA:

1.9.2012 astui virkaan uusi Suomen Pietarin pääkonsuli Pirjo Tulokas. Hän on ensimmäinen nainen näissä tehtävissä Venäjän kulttuuripääkaupungissa.

Pietarissa järjestettiin ensimmäistä kertaa 26.-28.9 Kotkan päivät, jotka sisälsivät monipuolisen kulttuuriohjelman.

TAPAHTUMAKALENTERI

Ilmoittajille: Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkosivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Tiedustelut Irja Pelkonen,
inkerikerho@gmail.com tai
p. 040 550 5712

- 4.11. klo 14 Seurakunnan aulakahviossa syyskuussa Pietarissa käyneiden matkakertomuksia, **Matti Korpiaho**.
- 2.12 klo 14 Seurakuntakeskuksessa joulujuhla.

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai.

- 8.10. klo 15 Syyskokous
- 12.11. klo 15 Kerhoilta
- 10.12. Joulukuukauden joulujuhla

Kerhoillat ja kokoukset Lutherin kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Bessedatehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.

Inkeriläisten Juttutupa jäi Vapun (30.4.) jälkeen tauolle.

Juhlatilaisuuden Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.

- 3.11. Pyhäinpäivän kunniakäynti seppeleenlaskuineen Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä kello 12 ja sen jälkeen noin kello 13 kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla.
- 26.12. Joulujuhla

Palvelupiste, Uudenmaankatu 1.
Puh. 233 2565

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline, anitta@inkeriseura.com
tai p. 050 565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)

Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä: Annikki Kelo p. 045 2612 342

KIRJALLISUUS

Flink Toivo

Kotiin karkotettavaksi 20,-

Krifors Lars

Oli onnistuttava 15,-

Kuivanen Lilja (toim.)

Inkerin vuotuisjuhlat 10,-

Nokkala Tapani:

Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25,-

Ojala Ella

Ensimmäinen kevät 16,-

Pelastunut albumi 22,-

Pitkä kotimatka 5,-

Pettinen Albert

Oppia, pelata, laulella 5,-

Lauluja sekakuorolle (nuotit) 5,-

Pelkonen Hannu

Voihan Venäjä 25,-

Ripatti Maria

Elämä yhden kortin varassa 16,50

Savolainen Aatu

Suomalainen sissisodassa 5,-

Savolainen Mikko

Inkerinmaa (kuvateos) 33,50

Seppänen Heikki

Etelän tien kulkija – Vilho Helanen 25,-

Sihvo Jouko (toim.)

Inkerinsuomalaisten kohtalo 10,-

Störgren Aleksander

Mutkainen tie vapauteen 10,-

Suominen Hellin

Mooses Putron elämäkerta 1,-

Survo Arvo

Itku Inkerille 10,-

Tuukkanen Saimi

Elämäni helminauha (muistelmat) 5,-

Tuuli Erkki

Inkeriläisten vaellus 5,-

ÄÄNITYKSET

Inkerikuoro (CD)

Minä tyttö 5,-

Santtu Lauri (äänilevy single)

Murrejuttuja 2,50

Survo Arvo (C-kasetti)

Omal maall' 2,-

KARTAT

Mustonen

Inkerin kartta v. 1933 12,-

Randefeldt

Inkerin uusi kartta v. 1992 10,-

Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993 10,-

MUUT

Inkerin isännänviiri ulkosalkoon
(50 x 400 cm) 60,-

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko
marmorijalustalla 22,-

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) 17,-

Adressi surunvalitteluun 7,-